

Dosarul nr. 2r-569/19

Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul Rîșcani (jud. M. Săjin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Vasiliu Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației de Economii și Împrumut „Supercredit” împotriva lui Vitalie Vrînceanu, Vasiliu Guțu, Valentinei Popadiuc și Vitalinei Vrînceanu cu privire la încasarea datoriei

împotriva încheierii din 20 august 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea privind repunerea în termenul de apel înaintată de Vasiliu Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita și restituită cererea de apel depusă de Vasiliu Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita ca fiind tardivă

constată:

La 25 octombrie 2018, AEÎ „Supercredit” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Vrînceanu, Vasiliu Guțu, Valentinei Popadiuc și Valentinei Vrînceanu cu privire la încasarea datoriei.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 9, 10, 11, 14, 195, 199, 206, 208, 210, 512, 513, 514, 530, 531, 533, 572 alin. (2), 602, 666, 667, 668, 867, 871, 872, 1146 Cod civil, art. 94, 96, 166, 167, 174, 175, 177 CPC, a solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod forțat și solidar din contul lui Vitalie Vrînceanu, Vasiliu Guțu, Valentinei Popadiuc și Vitalinei Vrînceanu în beneficiul AEÎ „Supercredit” a datoriei acumulate din nerambursarea împrumutului în sumă de 50000 de lei, a dobânzii în mărime de 14157 de lei, a penalității la dobândă în mărime de 8821 de lei în baza contractului de împrumut nr. 118/TL/2017 din 16 martie 2017 în mărime totală de 72978 de lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 7 decembrie 2018 a Judecătorei Drochia sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea.

A fost încasată în mod solidar de la Vitalie Vrînceanu, Vasilii Guțu, Valentina Popadiuc și Vitalina Vrînceanu în beneficiul AEÎ „Supercredit” datoria acumulată din nerambursarea împrumutului în sumă de 50000 de lei, dobânda în mărime de 14157 de lei, penalitatea la dobândă în mărime de 8821 de lei, în total suma de 72978 de lei, precum și cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat achitată de reclamant în mărime de 2189 de lei.

La 23 mai 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Vasilii Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita a declarat apel împotriva hotărârii din 7 decembrie 2018 a Judecătorei Drochia sediul Rîșcani, solicitând admiterea acestuia și repunerea în termen, scutirea parțială de la plata taxei de stat, casarea integrală a hotărârii contestate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 20 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea privind repunerea în termenul de apel înaintată de Vasilii Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita și restituită cererea de apel depusă de Vasilii Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita ca fiind tardivă.

La 5 septembrie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Vasilii Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita a declarat recurs împotriva încheierii din 20 august 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, repunerea în termenul legal a apelului declarat împotriva hotărârii din 7 decembrie 2018 a Judecătorei Drochia sediul Rîșcani, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa soluționării problemei cu privire la punerea pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de casare.

A invocat dezacordul cu argumentele instanței de apel privind efectuarea de către el a semnăturii pe avizul poștal de recepție în ziua de 12 decembrie 2018, or, așa cum rezultă din informația oficială eliberată de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră nr. 35/7-4-2186 din 22 aprilie 2019, la 12 decembrie 2018, dânsul nu se afla în țară, deoarece a ieșit din țară la 10 noiembrie 2018 și a intrat în țară la 30 ianuarie 2019.

A obiectat că nici semnătura aplicată pe avizul poștal din 8 octombrie 2018 nu îi aparține lui, or, la fel dânsul se afla în străinătate, fiind ieșit din țară la 28 iulie 2018 și intrând în țară la 1 noiembrie 2018.

Instanța de apel eronat a făcut referire și la semnătura aplicată de el la domiciliu la 31 octombrie 2018 și la 9 decembrie 2018, deoarece și în acea perioadă dânsul se afla peste hotarele țării și nu la domiciliul său în sat. XXXXX r-nul XXXXX unde au parvenit avizele poștale.

A evidențiat că destinatar al pretenției expediate debitorilor este Vasile Guțu c/p XXXXX, dar nicidecum dânsul Vasilii Guțu c/p XXXXX.

Prin urmare, destinatarul notificării era cu totul altă persoană din aceeași localitate, dar care e decedată.

Chiar și în ipoteza potrivit căreia dânsul sau membrii săi de familie ar fi recepționat respectiva pretenție nu rezultă că anume el este debitor sau fidejutor, dar o altă persoană cu nume asemănător din aceeași localitate, care are sau a avut calitate de debitor în baza de date a AEÎ „Supercredit”, fapt recunoscut de administratorul acesteia în ședința de judecată a instanței de apel.

A accentuat că nu a recepționat niciun act, or, după revenirea sa în țară, nu și-a mai făcut apariția în satul de baștină, dar a domiciliat într-o localitate din r-nul XXXXX.

Pentru a stabili dacă anume el este debitor al procedurii de executare și că anume bunurile sale și nu ale altei persoane sunt urmărite, dar și pentru a constata dacă identitatea sa coincide cu cea a debitorului indicat în titlul executoriu și hotărârea judecătorească, la 23 aprilie 2019, reprezentantul său, avocatul Ion Nichita a solicitat executorului judecătoresc să facă cunoștință cu toate materialele procedurii de executare, unde a constatat că anume el este debitor și anume bunurile sale sunt urmărite.

Astfel, despre încălcarea dreptului său a aflat anume la 23 aprilie 2019 și nicidecum mai devreme, iar depunerea apelului la 23 mai 2019, constituie temei de repunere în termen.

În concluzie a precizat că dânsul nu a domiciliat și nu domiciliază pe adresa la care au fost expediate actele de către intimat, instanța de judecată și executorul judecătoresc, iar persoanele care le-au recepționat nu au avut de unde și nu au putut să cunoască că anume el este destinatarul.

La 29 octombrie 2019, Vasilii Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita a depus cerere de completare a motivelor recursului, prin care la fel a solicitat admiterea recursului.

Suplimentar a menționat că copia celor două avize poștale prezentate de către intimat în care dânsul este indicat în calitate de destinatar, urmează a fi apreciate critic de către instanța de recurs, deoarece ele nu dovedesc faptul informării lui despre aceea că anume el este debitor, or, anume acest fapt este important în prezenta speță.

A precizat că așa cum rezultă din materialele cauzei, în același sat. XXXXX r-nul XXXXX a mai existat o persoană cu astfel de nume care și era debitorul real al respectivului creditor, fapt dovedit prin contractele de împrumut și fidejusiune, precum și pretenția scrisă expediată de creditor anume acelui debitor.

Prin urmare, destinatar al plicurilor poștale expediate cu aviz recomandat, era anume acea persoană, iar în lipsa acesteia, o altă persoană care se afla la domiciliul ei.

De asemenea, nu a fost dovedit faptul care anume înscrisuri se aflau în plicurile poștale recepționate de destinatar, precum și dacă acele plicuri poștale conțineau în general careva înscrisuri, inclusiv acte emise de executorul judecătoresc sau de instanța de judecată cu atât mai mult că din actele executorului judecătoresc nu rezultă că au fost anexate careva acte, inclusiv hotărârea instanței de judecată și/sau titlul executoriu, deși Codul de executare stabilește expres această obligație.

A obiectat că înscrisurile prezentate nu au fost certificate în modul stabilit. Astfel, veridicitatea copiei acestor înscrisuri nu a fost confirmată nici de avocatul intimatului, nici de administratorul intimatului Eugenia Pleșca (ambii prezenți în ședința de judecată în instanța de apel) și nici de executorul judecătoresc.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 29 august 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 89), fiind recepționată de reprezentantul recurentului, avocatul Ion Nichita la 3 septembrie 2019, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f. d. 93).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 5 septembrie 2019 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 20 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea privind repunerea în termenul de apel înaintată de Vasiliu Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita și restituită cererea de apel depusă de Vasiliu Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita ca fiind tardivă (f. d. 86-88).

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Vasiliu Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita în afara termenului legal și lipsa temeiului de repunere a apelului în termen.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs va reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la norma legală enunțată, instanța de recurs constată că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani a fost pronunțat la

7 decembrie 2018, astfel, termenul de 30 de zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, a expirat la 6 ianuarie 2019 (f. d. 32).

Dat fiind faptul că data de 6 ianuarie 2019 a fost zi de duminică, iar data de 7 ianuarie 2019 și 8 ianuarie 2019 – zile de sărbătoare, prin urmare zile nelucrătoare, în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) CPC, ultima zi de depunere a apelului se constată a fi 9 ianuarie 2019, ca următoarea zi lucrătoare.

Cu toate acestea apelul împotriva hotărârii din 7 decembrie 2018 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani a fost depus de către Vasiliu Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita numai la 23 mai 2019, deci cu depășirea termenului legal (f. d. 49-50).

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat în lipsa lui Vasiliu Guțu, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Or, legiuitorul, prin dispozițiile art. 362 CPC, nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copieii dispozitivului hotărârii primei instanțe sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

De altfel, se va menționa că actele cauzei denotă indubitabil că Vasiliu Guțu cunoștea despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, or, la 8 octombrie 2018, la domiciliul acestuia în sat. XXXXX r-nul XXXXX a fost recepționată pretenția privind restituirea datoriilor acumulate expediată de către AEÎ „Supercredit”, fapt ce se confirmă prin copia avizului de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 16), iar la 31 octombrie 2018, a fost recepționată și încheierea din 25 octombrie 2018 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani, prin care Vasiliu Guțu a fost înștiințat despre examinarea prezentei cauze în instanța de judecată, fiindu-i oferit un termen de 30 de zile pentru a prezenta instanței de judecată referință la cererea de chemare în judecată depusă de AEÎ „Supercredit” cu toate probele necesare, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 26).

Mai mult ca atât, tot la domiciliul lui Vasiliu Guțu în sat. XXXXX r-nul XXXXX, la 9 noiembrie 2018, a fost recepționată și înștiințarea din 6 noiembrie 2018 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani, prin care părțile au fost înștiințate că hotărârea va fi emisă pe data de 7 decembrie 2018 ora 11:50, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f. d. 29)

Tot în acest mod a fost recepționată și copia dispozitivului hotărârii din 7 decembrie 2018 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani la 12 decembrie 2018, fapt ce rezultă indubitabil din avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 36).

În acest aspect, instanța de recurs nu poate reține argumentul recurentului Vasiliu Guțu precum că nu a recepționat niciun act judecătoresc, iar semnăturile aplicate pe avizele de recepție a corespondenței expediate în adresa lui nu îi aparțin, dânsul aflându-se peste hotarele țării în perioada 10 noiembrie 2018 – 30 ianuarie 2019.

Or, conform prevederilor art. 105 alin. (6) CPC, dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

Drept urmare, argumentul recurentului Vasilii Guțu precum că avizele de recepție a corespondenței trimisă de instanța de judecată nu denotă și faptul că dânsul a cunoscut despre existența și examinarea litigiului în instanța de judecată, este unul declarativ.

Și asta mai cu seamă că această corespondență a fost recepționată la domiciliul lui Vasilii Guțu în sat. XXXXX r-nul XXXXX, fără a fi restituită cu mențiunea că acesta nu locuiește pe adresa dată sau este plecat.

La acest capitol, instanța de recurs relevă și faptul că după recepționarea la 31 octombrie 2018 a corespondenței expediate la adresa de domiciliu a lui Vasilii Guțu, care conținea inclusiv încheierea din 25 octombrie 2018 a Judecătorei Drochia sediul Rîșcani, în perioada 1 noiembrie 2018 – 10 noiembrie 2018 Vasilii Guțu s-a aflat pe teritoriul țării, fapt confirmat prin informația nr. 35/7-4-2186 din 22 aprilie 2019 a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră.

Ca urmare, cele menționate mai sus confirmă indubitabil faptul că Vasilii Guțu a avut la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, astfel că acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

Este de remarcat că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 alin. (4) CPC, care prevede că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură, corect a respins cererea lui Vasilii Guțu privind repunerea apelului în termen.

Or, după cum corect a fost reținut, Vasilii Guțu încă la 8 februarie 2019, a cunoscut chiar și despre procedura de executare intentată la cererea creditorului AEÎ „Supercredit” privind executarea hotărârii judecătorești de încasare a datoriei, la 13 februarie 2019, fiind informat și despre aplicarea măsurilor de asigurare a executării pe când cererea de apel a fost depusă numai la 23 mai 2019 (f. d. 81-83).

Așadar, respectivele constatări resping și argumentul recurentului Vasilii Guțu cu privire la faptul că despre încălcarea dreptului său a aflat numai la 23 aprilie 2019, când reprezentantul său, avocatul Ion Nichita a solicitat executorului judecătoresc să facă cunoștință cu toate materialele procedurii de executare.

Pe cale de consecință, instanța de recurs relevă că nu poate fi reținut ca probă certificatul din 12 septembrie 2019 eliberat de Primăria com. Alexandrești r-nul Rîșcani, prezentat în susținerea argumentului invocat în cererea de recurs de către Vasiliu Guțu în sensul că dânsul nu a domiciliat și nu domiciliază pe adresa la care au fost expediate actele de către intimat, instanța de judecată și executorul judecătoresc, iar persoanele care le-au recepționat nu au avut de unde și nu au putut să cunoască că anume el este destinatarul.

Și asta deoarece, corespondența a fost expediată la domiciliul lui Vasiliu Guțu - sat. XXXXX r-nul XXXXX, adresa menționată a fost consemnată în contractul de împrumut nr. 118/TL/2017 din 16 martie 2017 și în buletinul de identitate al acestuia, aceeași adresă pentru corespondență fiind indicată și în cererea de apel împotriva hotărârii din 7 decembrie 2018 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani și în prezenta cerere de recurs.

Mai cu seamă că Vasiliu Guțu nu a demonstrat că plicurile poștale nu au fost recepționate de un membru adult al familiei și că nu i-a fost adus la cunoștință despre scrisorile expediate în adresa sa.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 20 august 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea privind repunerea în termenul de apel înaintată de Vasiliu Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita și restituită cererea de apel depusă de Vasiliu Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita ca fiind tardivă.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată cu privire la tardivitatea apelului depus de Vasiliu Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimaților la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Vasiliu Guțu, reprezentat de avocatul Ion Nichita.

Se menține încheierea din 20 august 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației de Economii și Împrumut „Supercredit” împotriva lui Vitalie Vrînceanu, Vasilii Guțu, Valentinei Popadiuc și Vitalinei Vrînceanu cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Galina Stratulat